

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH IV-VIII

I. KONTROLA I OCENA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Zestawienie aktywności uczniów podlegających ocenianiu na lekcjach języka polskiego w klasach IV-VIII:

- słuchanie
- mówienie (wypowiedzi dotyczące różnych tekstów kultury, inne wypowiedzi ustne, recytacje)
- pisanie (prace klasowe, kartkówki, prace domowe, wypracowania, prowadzenie zeszytu)
- czytanie (czytanie ze zrozumieniem tekstów literackich oraz użytkowych)
- nauka o języku
- prace praktyczne (projekty, prezentacje multimedialne, foldery, inscenizacje)
- współpraca w grupie (praca w grupach na lekcji)
- aktywność lekcyjna i pozalekcyjna (uczestnictwo w zajęciach kółka teatralnego, dziennikarskiego, w szkolnych akademiach oraz konkursach, dodatkowe dobrowolne prace)

2. Opis wymagań dotyczących poszczególnych obszarów:

- wiedza
- prace pisemne (ok. 2 w semestrze)
- kartkówki (ok. 3 w semestrze)
- dyktanda (ok. 2 w semestrze)
- odpowiedzi ustne (2 w semestrze)
- sprawdziany testowe (ok. 3 w semestrze)
- prace domowe (ok. 2 w semestrze)
- umiejętności

Uczeń:

- poszukuje i gromadzi informacje,
- sprawnie wypowiada się w mowie i piśmie,
- posługuje się znanymi pojęciami z zakresu literatury i nauki o języku podczas wypowiedzi i w sytuacjach problemowych,
- umie samodzielnie uogólniać, porównywać, wnioskować,
- potrafi logicznie argumentować swoje stanowisko i wygłaszać opinie na określony temat,
- dokonuje analizy i interpretacji utworu literackiego,
- konstruuje formy użytkowe objęte programem nauczania w klasach IV-VI (list, ogłoszenie, zaproszenie, komunikat, kartka pocztowa, telegram),
- pisze tekst poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym.

3. Uczestnictwo w zajęciach

Uczeń:

- sumiennie przygotowuje się do lekcji,
- systematycznie odrabia prace domowe,
- rozwija swoje zainteresowania,
- aktywnie uczestniczy w dyskusji,
- zgodnie współpracuje w grupie.

4. Aktywność pozalekcyjna

Uczeń:

- uczestniczy w zajęciach kółka teatralnego, dziennikarskiego,
- bierze udział w konkursach szkolnych,
- wykonuje dodatkowe dobrowolne prace.

Oceny bieżące i oceny klasyfikacyjne ustala się w stopniach wg skali:

ocena celująca - 6

ocena bardzo dobra – 5

ocena dobra- 4

ocena dostateczna – 3

ocena dopuszczająca – 2

ocena niedostateczna – 1

- obowiązkowo pracuje nad słownictwem - Insta.Ling., za co otrzymuje comiesięczną ocenę.

II. KRYTERIA OCENY:

A. SPRAWDZIANY (TESTY NAUCZYCIELSKIE)

Po każdym bloku tematycznym lub dziale z zakresu nauki o języku przeprowadzany jest nauczycielski sprawdzian osiągnięć szkolnych ucznia.

Nauczyciel podaje uczniom zakres materiału oraz listę umiejętności na tydzień przed planowanym sprawdzianem.

Nauczyciel sprawdza i ocenia prace pisemne uczniów w terminie nieprzekraczającym 14 dni od daty napisania prac przez uczniów.

Normy wykonania zadań w nauczycielskim teście osiągnięć szkolnych ucznia:

TESTY HUMANISTYCZNE, SPARWDZIANY, KARTKÓWKI

100% -	98%	celujący
97% -	88%	bardzo dobry
87% -	75%	dobry
74% -	50%	dostateczny
49% -	38%	dopuszczający

B. PRACE PISEMNE

ocena celująca (6)

Uczeń:

- sprawnie redaguje poznane formy wypowiedzi, potrafi je łączyć lub konstruuje formy nieprzewidziane programem klas IV-VI,
- redaguje prace ciekawe, oryginalne, twórcze, pomysłowe,
- wykorzystuje wiadomości wykraczające poza program oraz powołuje się na lektury nieomawiane w danej klasie,
- pisze poprawnie wyrazy, wyrażenia i zwroty będące wyjątkami lub nowo poznane,
- tworzy prace poprawne pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym,
- nie popełnia błędów składniowych.

ocena bardzo dobra (5)

Uczeń:

- swobodnie posługuje się różnymi formami wypowiedzi,
- formułując wypowiedź, wyczerpuje temat,
- swobodnie „porusza się” po omawianych zagadnieniach,
- samodzielnie redaguje prace przemyślane, twórcze, zawierające własne spojrzenie na temat,
- świadomie unika powtórzeń, błędów składniowych,
- stosuje poprawną interpunkcję w różnego typu wypowiedzeniach,
- zachowuje poprawną ortografię, świadomie kontroluje pisownię wyrazów.

ocena dobra (4)

Uczeń:

- redaguje wypowiedź, zachowując odpowiednią formę,
- konstruuje pracę niewyczerpującą tematu,
- redaguje prace twórcze, ale nieoryginalne, zgodnie z przyjętym sposobem interpretowania tematu,
- stosuje wypowiedzenia pojedyncze i złożone, które zawierają nieliczne błędy składniowe,
- stosuje poprawną interpunkcję w wypowiedzeniach złożonych,
- popełnia nieliczne błędy ortograficzne.

d) ocena dostateczna (3)

Uczeń:

- redaguje logiczną wypowiedź, zachowując właściwą formę,
- często pomija któryś z elementów danej formy wypowiedzi,
- ujmuje temat powierzchownie,
- posługuje się planem i słownictwem przygotowanym wcześniej na lekcji,
- redaguje prace głównie o charakterze odtwórczym,
- poprawnie zapisuje wyrazy poznawane i ćwiczone podczas lekcji,
- ma problemy z poprawną ortografią i interpunkcją,
- popełnia liczne błędy składniowe.

ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- próbuje zachować właściwą formę wypowiedzi,
- tworzy pracę odtwórczą, zbliżoną do wymaganego tematu,
- popełnia liczne błędy składniowe, ortograficzne i interpunkcyjne,
- nie panuje nad potokiem składniowym charakterystycznym dla języka mówionego,
- posługuje się zdaniami krótkimi, pojedynczymi,
- nie panuje nad spójnością tekstu.

ocena niedostateczna (1)

Uczeń:

- nie spełnia wymogów na ocenę dopuszczającą,
- nie zna podstawowych form wypowiedzi,
- posługuje się jedynie podstawowym słownictwem,
- tworzy prace odbiegające od tematu,
- popełnia liczne błędy składniowe, ortograficzne i interpunkcyjne.

ZASADY OCENY PRAC PISEMNYCH:

Prace pisemne:

WYPRACOWANIA

Temat:

Zrozumienie tematu.	0 - 1
Zgodność we fragmentach pracy z tematem.	0 - 1
Stopień wyczerpania tematu (w ramach jego ujęcia przez ucznia).	0 - 1
Oryginalność w zaprezentowaniu tematu.	0 - 1
Dobór lektury i trafność interpretacji.	0 - 1
Umiejętność selekcji materiału rzeczowego.	0 - 1
Umiejętność posługiwania się cytataми.	0 - 1

Kompozycja:

- Zachowanie trójdzielnej struktury treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) oraz właściwych proporcji. 0 - 1
- Wewnętrzne uporządkowanie tematu:
  - spójność tekstu (istnieją językowe nawiązania między poszczególnymi częściami pracy), 0 - 1
  - logiczne uporządkowanie tekstu. 0 - 1
- Konsekwentne stosowanie określonej formy wypowiedzi (dowodzenie znajomości jej cech). 0 - 2

Język i styl:

Poprawne (pod względem znaczeniowym) stosowanie słownictwa, również w związkach frazeologicznych.

Poprawne odmienianie wyrazów oraz łączenie wyrazów w zdania i zdania pojedyncze w zdania złożone (nie pojawia się powtarzanie tych samych struktur zdaniowych).

Trafne dobieranie środków językowych (nie pojawiają się wulgaryzmy, nieuzasadnione kolokwializmy, wielosłowie, wieloznaczność, nieuzasadnione powtarzanie wyrazów, nadużywanie wyrazów obcych).

Uwaga: za kategorie 11, 12, 13 przyznaje się 0 - 3 punkty, dopuszczalne trzy błędy niezależnie od kategorii - 3 bł. - 3pkt; 4 bł. - 2 pkt; 5 bł. - 1 pkt; 6 bł. - 0 pkt

Dostosowanie stylu do sytuacji komunikacyjnej, formy wypowiedzi (funkcjonalność stylu) 0 - 1

Zapis

Poprawne stosowanie zasad ortograficznych. 0 - 2

Uwaga: 0 bł. - 2 pkt; 1 bł. - 1 pkt; 2 bł. - 0 pkt

Poprawne stosowanie interpunkcji. 0 - 1

Uwaga: dopuszczalne trzy błędy.

Estetyka zapisu (akapity, czytelne pismo). 0 - 1

20 pkt - celujący

19 - 18 pkt - bardzo dobry

17 - 14 pkt - dobry

13 - 10 pkt - dostateczny

9 - 7 pkt - dopuszczający

6 - 0 pkt - niedostateczny

Praca nie na temat zostanie oceniona negatywnie.

TEKSTY UŻYTKOWE (max 7 pkt)

Punkty:

Zrozumienie tematu 0 - 1

Stosowanie cech charakterystycznych dla wskazanej formy wypowiedzi 0 - 2

Funkcjonalna forma i właściwy układ graficzny 0 - 1

Poprawna składnia, fleksja, leksyka i frazeologia (dopuszczalny 1 błąd). 0 - 1

Poprawna ortografia (dopuszczalny 1 błąd) 0 - 1

Poprawna interpunkcja (dopuszczalny 1 błąd). 0 - 1

DYKTANDA

0 błędów - celujący

1 błąd podstawowy + 1 błąd drugorzędny -bardzo dobry

2 błędy podstawowe + 1 błąd drugorzędny - dobry

3 błędy podstawowe + 1 błąd drugorzędny - dostateczny

4 - 5 błędów podstawowych - dopuszczający

powyżej 5 błędów podstawowych - niedostateczny

Uwaga:

3 błędy z zakresu interpunkcji to 1 błąd ortograficzny podstawowy, błąd podstawowy, tj. błąd w zakresie pisowni ó - u, h - ch, ż - rz oraz łącznej i rozłącznej pisowni „nie”, „by”.

C. ZADAWANIE I OCENA PRAC DOMOWYCH

Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych.

Zadając pracę domową, nauczyciel określa wymagania związane z jej wykonaniem (termin, sposób).

Znak graficzny, tzw. „parafka” oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie pracy, ale nie oceniał jej zawartości merytorycznej.

Brak pracy domowej (jeżeli nie zostało zgłoszone przed lekcją nieprzygotowanie do zajęć) jest odnotowany przez nauczyciela za pomocą oceny niedostatecznej.

Uczeń ma możliwość poprawienie oceny po wykonaniu pracy w terminie ponownie wyznaczonym przez nauczyciela.

W uzasadnionym przypadku (lekceważenie wyznaczonych terminów, notoryczny brak pracy domowej) nauczyciel może odmówić wyznaczenia terminu poprawy oceny z pracy domowej.

D. PROWADZENIE I OCENA ZESZYTÓW PRZEDMIOTOWYCH

Zeszyt powinien być prowadzony starannie i estetycznie.

Uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek w zeszytcie, których brak został spowodowany jego nieobecnością w szkole.

Zeszyt sprawdzany jest co najmniej raz w semestrze pod kątem kompletności notatek, ich poprawności merytorycznej, estetyki oraz poprawności ortograficznej.

E. WYPOWIEDZI USTNE

ocena celująca

Uczeń:

- w swej wypowiedzi zawiera treści wykraczające poza program nauczania,
- wypowiada się płynnie, rzeczowo, zachowując poprawny szyk,
- mówi w sposób oryginalny, ciekawy, przemyślany,
- skupia na sobie uwagę odbiorcy dzięki sposobowi mówienia,
- świadomie rozwija swe umiejętności językowe.

ocena bardzo dobra

Uczeń:

- wyczerpująco wypowiada się na dany temat,
- umiejętnie posługuje się wiedzą i pojęciami literackimi, językowymi, kulturowymi przewidzianymi programem danej klasy,
- buduje zdania poprawne pod względem składniowym,
- mówi płynnie, ciekawie, dobierając zróżnicowane słownictwo stosowne do tematu,
- dba o kulturę języka.

ocena dobra

Uczeń:

- zna pojęcia z zakresu literatury i nauki o języku oraz posługuje się nimi w stopniu zadowalającym, ale nie wyczerpującym temat,
- wypowiada się głośno, wyraźnie, płynnie,
- udziela odpowiedzi dotyczących zadawanych przez nauczyciela pytań, poleceń,
- unika powtórzeń wyrazowych podczas konstruowania wypowiedzi,
- nawiązuje kontakt odbiorcą wypowiedzi,
- popełnia nieliczne błędy składniowe.

ocena dostateczna

Uczeń:

- wypowiada się, starając się zachować wymaganą formę wypowiedzi,
- mówi krótko, konstruuje przede wszystkim zdania pojedyncze, nie wyczerpuje omawianych zagadnień,
- posługuje się jedynie podstawową terminologią z zakresu literatury i nauki o języku,
- często popełnia błędy składniowe,
- stara się mówić tak, aby nawiązać kontakt z odbiorcą.

ocena dopuszczająca

Uczeń:

- podczas odpowiedzi popełnia liczne błędy merytoryczne,
- wypowiada się krótko, chaotycznie, często w sposób niezrozumiały dla odbiorcy,
- dysponuje małym zasobem słownictwa,
- używa języka odbiegającego od obowiązujących norm,
- ma problemy z odpowiedzią na temat,
- posługuje się przede wszystkim zdaniami pojedynczymi,
- formułując wypowiedź, popełnia błędy językowe i stylistyczne.

ocena niedostateczna

Uczeń:

- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
- nie potrafi się wypowiedzieć pomimo pomocy nauczyciela,
- nie posiada wiadomości z zakresu wymaganych treści programowych.

F. WSPÓŁPRACA W GRUPIE

ocena bardzo dobra

Uczeń:

- wykazuje zaangażowanie i inicjatywę,
- przyjmuje na siebie realizację zadań trudnych,
- wspiera innych uczniów,
- potrafi docenić wkład pracy innych członków grupy,
- szanuje zdanie innych.

ocena dobra

Uczeń:

- często wnosi pozytywny wkład w pracę grupy,
- konsekwentnie wykonuje zadaną pracę,
- wykazuje zdolność do kompromisu,
- szanuje zdanie innych członków grupy.

ocena dostateczna

Uczeń:

- pracuje przy wykonaniu większości zadań,
- realizuje większość zadań, często z pomocą nauczyciela,
- potrafi realizować jedynie te funkcje w grupie, które są zgodne z jego predyspozycjami,
- czasami nie szanuje zdania innych uczniów.

ocena dopuszczająca

Uczeń:

- nie wnosi pozytywnego wkładu w pracę grupy,
- czasami przeszkadza innym w pracy,
- realizuje ze wsparciem grupy i nauczyciela niektóre zadania,
- rzadko wspiera dobrą komunikację w grupie.

ocena niedostateczna

Uczeń:

- negatywnie oddziałuje na grupę,
- przeszkadza innym w pracy,
- nie realizuje powierzonych mu zadań,
- nie uświadamia sobie własnych trudności we współdziałaniu,
- nie docenia pracy innych,
- nie szanuje zdania innych członków grupy.

III. SPOSOBY DOKUMENTOWANIA I ANALIZY OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW:

Osiągnięcia uczniów odnotowuje się:

- w dzienniku lekcyjnym (elektronicznym),
- w arkuszu ocen (końcoworoczne).

IV. FORMY PRZEKAZYWANIA INFORMACJI ZWROTNEJ DLA UCZNI

I RODZICA:

- teczka, w której umieszczone są wszystkie prace ucznia wykonane w ciągu roku szkolnego,
- bezpośredni kontakt z rodzicami (zebrania, indywidualna rozmowa, możliwość uczestniczenia rodzica w zajęciach lekcyjnych);
- pośredni kontakt z rodzicami (zapis w zeszytach lub dzienniczku ucznia, rozmowa telefoniczna, komunikator w dzienniku elektronicznym);
- przedstawienie wymagań na poszczególne oceny na początku roku szkolnego.

V. FORMY EWALUACJI PSO:

ankiety,
wywiad,
analiza dokumentacji.

VI. KLASYFIKACJA ŚRÓDROCZNA I KOŃCOWOROCZNA

Klasyfikowanie śródroczne i końcoworoczne polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia w danym roku szkolnym i ustaleniu jednej oceny klasyfikacyjnej z przedmiotu wg skali z pkt. 3

Nauczyciel wystawiający ocenę śródroczną lub końcoworoczną bierze pod uwagę oceny uzyskane z poszczególnych form pracy ucznia wg następującej hierarchii ważności:

Prace kontrolne (sprawdziany, testy, kartkówki)
Pisanie (wypracowania, różne formy wypowiedzi)
Wypowiedzi ustne
Aktywność
Prace praktyczne

Ustalony przez nauczyciela stopień śródroczny (końcoworoczny) osiągnięć edukacyjnych ucznia może być podwyższony jedynie w wyniku egzaminu sprawdzającego (ustnego i pisemnego) przeprowadzanego zgodnie z zasadami sformułowanymi w statucie szkoły.

Uwagi:

- prace pisemne i sprawdziany rodzice i uczniowie otrzymują do wglądu,
- poprawa oceny niedostatecznej ze sprawdzianu jest obowiązkowa i odbywa się w terminie 2 tygodni od otrzymania oceny,
- dwa razy w semestrze można zgłosić nieprzygotowanie do zajęć (uwaga nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów, recytacji).

